

зору не розкішне, сите життя приносить насолоду і комфорт. Справжнє щастя, гадає мислитель, дає праця за покликанням, яка відповідає пізнаній внутрішній природі людини. “Багатством забезпечується одне лише тіло, а душу веселить споріднене діяння” – переконаний Сковорода. Тобто праця за природнім нахилом виконується з радістю і охоче, а неспоріднена діяльність є малопродуктивною і виступає джерелом усіх суспільних бід.

“Роби те, до чого народжений, будь справедливим і миролюбним громадянином” – закликає філософ. Не освіта і знання роблять людину щасливою, а ретельне вивчення себе, самопізнання відкриває шлях до щастя, спокою, душевної гармонії. Пізнаючи себе людина преображається, занурюється в глибину свого духовного ества аж до його архетипів, що містяться в серці, й розкриває свою внутрішню божественну природу. Філософія тлумачиться Сковородою в екзистенціальному вимірі як саме життя, а не вузько раціоналістична теорія. “Коли дух веселий, думки спокійні, серце мирне, – то й усе світле, щасливе, блаженне. Оце і є філософія” [2, с.251]. Щастя та блаженство людини – не в гонитві за матеріальними благами, а в єднанні з джерелом буття – вічними божественними істинами. Сковорода наголошує, що бути щасливим означає пізнати себе, свою природу, а через самопізнання людина може досягнути сутність Бога і визначити власну долю.

Література:

1. Багалій Д. Український мандрований філософ Григорій Сковорода. – К.: “Орій”, 1992. – 472 с.
2. Філософія. Курс лекцій: Навч. посібник / Бичко І. В., Табачковський В. Г., Горак Г. І. та ін. – К.: Либідь, 1993. – 576 с.
3. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. – К.: “Орій”, 1992. – 230 с.

М.Г.Шрамко

Харків, ХНТУСГ ім. Петра Василенка

ФІЛОСОФІЯ І ПОЕЗІЯ СОЦІАЛЬНОЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ (ТРИУМВІРАТ ВЕЛИКОГО ПРОЕКТУ)

Ім'я Григорія Сковорода тепер од висот його світового визнання піднімається до іншого якісного рівня.

„Винуватцями” цього є фундатори Великого Проекту „Григорій Сковорода-300”. Адже саме вони зуміли віднайти у філософії великого мислителя ту складову, яка має відтепер стати світовим кодексом до дії в умовах неоднозначної глобалізації.

Герої Великого Проекту є видатними постатями в історії України IX – XIX століть.

Посівши своє чільне місце на банкнотах національної валюти, що було вирішено Постановою Верховної Ради України від 1992 року, вони отримали довгострокову нагоду в тім, щоб їх споглядали майже щодня їхні вдячні потомки !

Григорій Сковорода – український Перворозум; Іван Франко – великий Каменярь, 150 років від дня народження якого ми будемо відзначати у серпні цього року; Леся Українка – дочка Прометея, якій в цьому, 2006 р. минуло 135 років від дня народження.

Їх філософія, поезія, драматургія мали величезний вплив на народні маси, надихали на духовне відродження, підняття національної самосвідомості, були паростками майбутнього справедливого суспільного устрою.

Наші герої пройшли тяжкий шлях поневірянь, особистого лиха, але були незламними, чим явили нам великий приклад того, якою має бути людина, що стала на шлях святої борні за царство Духа і добра. То ж будемо гідні їх у житті і справах наших!

—А Великий Проект має чітку соціальну спрямованість в багатьох складових. Проект потребує філософського осмислення та наукового обґрунтування, над чим розробники Проекту і працюють.

Подробиці змісту будуть викладені в доповіді. За основу виступу беруться роботи:

Великий Проект „Григорій Сковорода-300” (2002-2022 рр.) та Звернення (під редакцією Гришина І.Я., Мазоренко Д.І.) учасників Міжнародної науково-теоретичної конференції „Україна в контексті євроінтеграції” в Сумському державному університеті, організованої філософською спільнотою декількох вищих навчальних закладів та Інститутом філософії імені Г.С. Сковороди НАН України.